

Vergaderjaar 2010–2011

31 701

Trendnota Arbeidszaken Overheidspersoneel 2009

Nr. 34

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 november 2010

Tijdens het Verantwoordingsdebat op 20 mei jl. is door het lid Roemer van de SP een motie (32 360, nr. 5) ingediend die met algemene stemmen door uw Kamer is aangenomen. De motie «verzoekt de regering de ministeries een afdwingbare inhuurnorm op te leggen van 10%».

Afgesproken is dat iedere minister in een aanvullende brief de volgende vragen beantwoordt bij de gecombineerde behandelingen van de ontwerp begroting 2011 en het ontwerp jaarverslag 2009.

1. Hoe stuurt de minister op het realiseren van de norm van 13% over 2010 (of op het eerder afgesproken afwijkende percentage)?
2. Wat zijn de consequenties voor de taakuitoefening en dienstverlening aan de burger als in 2011 een norm van 10% moet worden gehaald?

In deze brief beantwoord ik deze vragen.

Ad. 1: *Hoe stuurt de minister op het realiseren van de norm van 13% over 2010?*

Door strak te sturen op de inhuur is het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) in 2008 en 2009 binnen de norm van 13% gebleven. Om dit te bereiken heeft mijn ministerie de volgende instrumenten ontwikkeld:

- Jaarlijks wordt per kolom en per dienstonderdeel een inhuurnorm vastgesteld.
- Voordat tot externe inhuur wordt overgegaan, wordt eerst gedegen getoetst of alternatieven voorhanden zijn.
- Overschrijding van de inhuurnorm is alleen toegestaan na voorafgaande instemming van de secretaris-generaal.

- Actieve communicatie via het lijnmanagement en het netwerk van controllers en hoofden bedrijfsbureaus over de kaders die moeten worden gevolgd.
- Via voortgangsrapportages leggen directeuren en vervolgens directeuren-generaal verantwoording af over de gerealiseerde en nog (noodzakelijk) te realiseren inhuur. Door de inhuurprognose in de rapportages op te nemen kan vroegtijdig worden bijgestuurd.

Voor 2010 zal de inhuur van OCW exclusief de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) naar verwachting wederom binnen de 13% blijven. Als de inhuur door DUO wordt meegerekend, komt OCW boven de norm uit. Door de fusie van Cfi en IB-groep per 1 januari 2010 tot één uitvoeringsorganisatie is de IB-groep¹ onderdeel geworden van het ministerie. Door deze fusie is voor mijn ministerie sprake van een uitzonderingssituatie waardoor ik noodgedwongen van de inhuurnorm moet afwijken.

DUO vormt qua formatie en apparaatskosten verreweg de grootste uitvoeringsorganisatie binnen mijn ministerie (ca 1 800 fte). Ik heb uw Kamer schriftelijk de situatie van DUO toegelicht bij brief d.d. 16 september 2009 met kenmerk FEZ/ART/154309.² Ik heb daarbij aangegeven erop toe te zien dat de bedrijfsvoering van DUO zich ontwikkelt en verbetert, waardoor de omvang van de inhuur de komende jaren kan afnemen. De inhuur door DUO in 2010 laat ten opzichte van 2009 een daling zien van 21% in 2009 naar 16–17% in 2010. Deze daling is gerealiseerd door vermindering van vooral de inhuur in staf en ondersteuning. De daling van de inhuur kan verder worden doorgezet nadat de beleidsagenda 2011–2012 is ingevuld en de noodzakelijke systeemvernieuwingen op het domein Studiefinanciering zijn gerealiseerd.

Ad. 2: *Wat zijn de consequenties voor de taakuitoefening en dienstverlening aan de burger als in 2011 een norm van 10% moet worden gehaald?*

De beoogde inhuurreductie voor het gehele ministerie inclusief DUO is niet mogelijk zonder dat dit consequenties heeft voor de burger.

Het lijkt mij haalbaar om de inhuur van OCW exclusief DUO binnen de 10% te houden zonder dat dit acute gevolgen heeft voor de taakuitoefening voor en de dienstverlening aan de burger. Hierbij plaats ik de kanttekening dat nog geen inschatting is te maken van de effecten van het nieuwe regeerakkoord. Politieke beleidswijzigingen kunnen tijdelijk extra capaciteitsinzet vereisen.

De uitvoeringsorganisaties³ vormen gezamenlijk ca 70% van de formatie van het ministerie van OCW (inclusief inspectietaken). Deze diensten nemen ca 90% van de inhuurkosten van het ministerie voor hun rekening. Dit betreft inhuur die ten goede komt aan de uitvoering van de wettelijke taken van de uitvoeringsorganisaties. Maar ook inhuur voor het realiseren van noodzakelijke systeemvernieuwingen en inhuur voor het uitvoeren van aanvullende projecten of werkzaamheden in opdracht van de beleidsdirecties van OCW én andere overheidsdiensten. Voor deze diensten is het kunnen beschikken over een flexibele personele schil erg belangrijk. De uitvoering van deze taken kan alleen adequaat worden opgevangen door voor piekperioden en incidentele extra opdrachten tijdelijk personeel in te zetten. De vaste formatie hierop afstemmen vereist dat er meer ambtenaren in dienst zouden moeten worden genomen dan uit oogpunt van doelmatigheid verantwoord is.

Voor een toelichting op de consequenties voor de burger beperk ik mij tot de situatie bij DUO:

¹ De Informatie Beheer Groep (IBG) met ZBO-status is na fusie met Centrale Financiële Instelling (Cfi) omgevormd tot DUO met de status van agentschap.

² Tweede Kamer, 2009–2010, 31 944, nr. 11.

³ Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), de Inspectie van het Onderwijs (IvO), Nationaal Archief (NA), Instituut Collectie Nederland (ICN) en de Erfgoedinspectie (EGI).

Gegeven de orderportefeuille van DUO betekent het hanteren van de 10%-norm in 2011 dat een reductie op externe inhuur moet plaatsvinden van ca. € 10,5 miljoen op jaarbasis. Dit komt overeen met het schrappen van de inzet van ca. 200 – 230 fte aan uitzendkrachten voor dienstverlening aan studenten, onderwijsinstellingen en de uitvoering van de Beleidsagenda OCW. Voor de studenten leidt dit tot een vergaande versobering van de dienstverlening (aanvragen, verwerking van mutaties en afhandeling van (telefonische) vragen). Ook kan DUO niet langer de volledigheid en de juistheid van leerlingengegevens uit het basisonderwijs garanderen. Voor de Beleidsagenda moet worden gedacht aan het schrappen van circa 30% van de politieke opdrachten, waardoor de prioriteiten van het nieuwe kabinet niet volledig kunnen worden doorgevoerd (bijvoorbeeld het invoeren van het sociaal leenstelsel voor de masterfase).

Het vorige kabinet heeft zich gebonden aan de 10%-norm en als minister zie ik er op toe dat de kosten voor inhuur tot het absoluut noodzakelijke beperkt blijven. Afwijkingen op de inhuurnorm zal ik volgens het «explain-beginsel» aan uw Kamer gemotiveerd toelichten in het Departementaal Jaarverslag (DJV).

Bij gelegenheid van de gecombineerde behandeling van de ontwerp begroting en het ontwerp jaarverslag van het ministerie van OCW ben ik graag bereid uw Kamer een en ander verder toe te lichten.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
J. M. van Bijsterveldt-Vliegenthart